

OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem

POT DO SOBIVANJA IN MEDKULTURNOSTI

Šolsko leto 2021/2022

Zbrala in pripravila:
Vanja Benko, prof.

TVU
2
0
2
1
26 LET

TEDNI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

V okviru dogodka znotraj festivala Tedni vseživljenjskega učenja 2021 objavljamo sestavke učencev – Slovencev in poleg njih priseljencev, ki so se v naš kraj priselili od drugod: eni pred kratkim, drugi so z nami že dlje časa ali so že zaključili osnovno šolanje pri nas in so v času osnovnega šolanja zapisali svoj pogled na novo okolje, ljudi okoli sebe, nov jezik –

POT DO SOBIVANJA IN MEDKULTURNOSTI.

Iz besedil razberemo, kako strpni so naši učenci drug do drugega, kako doživljajo drugačnost kultur in narodnosti, kako oziroma na kakšen način jih vključujemo v novo okolje, kaj vse so doživeli, kaj si želijo, kako primerjalno razmišljajo o svoji prvotni in novi domovini (kako se njihovi starši in odrasli znanci/prijatelji vključujejo v družbo novega okolja ...) ipd. V času trajanja TVU 2021 bomo na naši šoli več besed, pogovora in časa namenili tej tematiki tudi na naših osebni srečanjih (pri urah, ki jih izvajamo s priseljenci), saj na **OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem** **podpiramo medkulturni dialog, sobivanje in strpnost.**

Vanja Benko, prof.

Vsako leto na začetku šolskega leta opažam, kako s(m)o **mladostniki nestrpni do svojih vrstnikov**. Večina nas komaj čaka snidenja s sošolci in prijatelji, ker si imamo veliko povedati, kaj se nam je zanimivega zgodilo med počitnicami. Dan pred prihodom se že dogovarjamo, kakšen sedežni red bomo imeli in res se veselimo prvih šolskih ur.

Vem, da se **vsi moji vrstniki ne veselijo pouka in da doživljajo stiske**. To so predvsem otroci, ki pridejo v našo šolo prvič, ki so se preselili v naš kraj iz druge države, ker so njihovi starši tu dobili zaposlitev. Ti učenci še ne znajo našega jezika in imajo težave s sporazumevanjem. Privajajo se na novo okolje doma in v šoli, nimajo še prijateljev. Morda so osamljeni in zaprti vase? Vse jim je na novo. Verjetno se sprašujejo, kako bodo sprejeti.

V našem razredu smo že dobili nekaj novih sošolcev in moram priznati, da smo na začetku bili malce zadržani do njih. **Ko pa smo jih spoznali, smo jih sprejeli medse in postali so del naše razredne in šolske skupnosti. Naš razred je lep zgled, kako sprejeti novince.** Med odmori, ko se družimo tudi z drugimi, se vidi, da vsi mladostniki niso tako prijazni do drugih. Včasih jih kdo zbode besedno, z njimi se ne želijo družiti, pustijo jih same, ne pogovarjajo se z njimi, včasih slišiš tudi kakšno pikro, ker ne poznajo dobro našega besedja.

Moje mnenje je, da bi se **vsi otroci morali zavedati, da je strpnost do drugih in drugačnih zelo velikega pomena. Vsi bi morali poskrbeti in nekaj narediti, da bi se tudi priseljenci počutili med nami sprejete, zaželene in varne. Stati jim moramo ob strani in jih poskušati razumeti.**

Lansko leto smo dobili novo sošolko, a nastal je manjši problem, saj ni znala govoriti veliko ne slovensko in tudi angleško ne. Prvi mesec smo se ji posebej posvetili, ji razkazali šolo in komunicirali preko prevajalnika. Vsi smo bili strpni. Ko sem jo opazovala, sem se spomnila, kako je bilo meni, ko sem v 3. razredu prišla v novo okolje. Nikogar nisem poznala. Bilo mi je neprijetno, dokler nisem spletla prijateljskih vezi. Upam, da se sošolka Ermira pri nas v redu počuti in ji je tukaj všeč.

Špela Preglav

Želela bi, da drugi z mano ravnajo spoštljivo in prijazno, tako kot midve s Špelo strpno ravnava z našo novo sošolko. To delava, ker se zavedava, da ni lahko kar priti v neko tujo državo, kjer ne znaš jezika in te nihče ne razume, po možnosti se ti še posmehujejo. Tako obnašanje je zame nezrelo in zelo neprimerno. Pri nas se to ni zgodilo, saj smo jo vsi lepo sprejeli, čeprav jo težko razumemo, ker je s Kosova. S Špelo se zelo trudiva, da bi jo naučili slovenščine. Gre ji kar dobro. Kmalu bo prava Slovenka, saj kaže neizmerno voljo do učenja.

Ema Homan

Jaz spoštujem vsakega posameznika in vsakomur rad priskočim na pomoč, če le morem. Posebej rad pomagam priseljencem, ker sem nekoč tudi sam bil v tej vlogi in mi je prišla prav vsaka prijazna beseda. Vem, da ni lepo, če se iz koga norčujemo, če ga ne sprejmemo. Sprejmimo vsakega za svojega, četudi ne zna našega jezika.

Edin Okanović

Pri nogometu ima poseben pomen ekipna strpnost (med igralci in trenerjem), da lahko nemoteno treniramo. Ker imamo v moštvu tudi priseljence, prihaja včasih tudi do napetosti, ker jim na nekaterih tekmah ne dovolijo sodelovati. Primer strpnosti je tudi ta, da imamo samo eno žogo, za katero se bori 22 igralcev. Če želimo igrati korektno, moramo v sebi imeti veliko mero strpnosti. Le tako se lahko razidemo v duhu miru.

Aljaž Brankovič

Çlirim Bajrami je začel jeseni 2012 obiskovati 7. c-razred na naši šoli. Ko je prvi dan prišel k pouku, ni znal nobene slovenske besede. Sprva je sedel s sošolcem Veprimom, ki mu je pri vseh predmetih prevajal (kolikor je zmogel), kar so učitelji razlagali in kaj mora narediti doma. Uspešno je zaključil šolsko leto. Kasneje v spričevalu ni imel samih odličnih ocen kot na Kosovu, kjer je blestel, a je bil zadovoljen s svojim uspehom in napredkom. Prav tako so bili z njegovimi rezultati zadovoljni njegovi najbližji in vsi učitelji. Obiskoval je izbirni predmet Šolsko novinarstvo in si za svoje delo izbral prevajanje. V slovenščino je prevedel domovinsko pesem znanega albanskega književnika, kandidata za Nobelovo nagrado, ki danes živi v Franciji (v Parizu).

ISMAIL KADARÉ: I DASHUR ATDHE

Me vite jam larguar,
i dashur Atdhe,
por nuk të kam harruar,
se shumë i ëmbël je.

Kjo zemra më këndon
për ty, o Shqipëri,
por prapë më lëngon,
se je në varfëri.

Të fala të dërgoj,
këndeje ku jam Atdhe,
gjithnjë po të kujtoj,
se birin tënd më ke.

MOJA LJUBA DOMOVINA

Pred leti sem te zapustil,
draga moja domovina,
nikoli pozabil te ne bom
in v srcu te vedno nosil bom.

O tebi srce mi poje,
zate bije, domovina,
a mene srce boli,
ker te nisem videl že dolge dni.

Pozdravljam te,
od tukaj, kjer sem zdaj doma,
pogosto nate mislim,
ker sem sin tvojega sveta.

EMA IN TARIK SALKIĆ STA ŽE DVE LETI NAŠA UČENCA.
IZ BOSNE STA SE S STARŠI PRESELILA NA RAVNE,
KJER SE POČUTITA SPREJETA
MED SOŠOLCI IN V LOKALNEM OKOLJU.
TU JE ZDAJ NJUN DRUGI DOM.

Rodila sem se v Bosni, kjer sem živila v malem, ampak zelo lepem mestu Cazinu. Nanj me vežejo številni spomini, družina in prijatelji. Čeprav tam ne živim več, ga vedno nosim v srcu. Na Ravnah mi je posebej všeč bližina parka, športnega igrišča in bazena. V šoli sem hitro spoznala nove prijatelje in z njimi navezala stike. Zaradi vseh lepih stvari, ki mi jih je prinesla selitev, lažje prenašam ločitev od prijateljev v Bosni. Z njimi se pogovarjam po telefonu in tako ostajam povezana s svojo domovino. Veselim se vseh naših srečanj.

O prihodnosti ne razmišljam pogosto, imam pa veliko želja in sanj, ki bi jih rada izpolnila. Verjamem, da bom te sanje lažje uresničila tukaj v Sloveniji kot v Bosni, zato poskušam vsak dan lepo in pametno izkoristiti.

Rad obiskujem pouk in v šoli se odlično počutim. Učenje slovenščine mi je zelo zanimivo. Vsak dan odkrijem kaj novega (npr. kaj ima moj materni jezik skupnega in v čem razlikuje od slovenščine). Posebej rad se učim jezike. Moji učitelji so zelo prijazni. Z njimi se lahko pogovarjam in jih vprašam, kar koli me zanima ali če česa ne razumem.

Na Ravnah in v Sloveniji mi je lepo, vseč mi je tukajšnji način življenja in kultura.

Tarik Salkić

Vedno sva rada spoznavala nove ljudi in se učila jezike. Posebej sva bila navdušena, ko so nama starši povedali, da se bomo preselili v Slovenijo. Dobila sva priložnost za raziskovanje nove države in novega mesta. V šoli sva se hitro prilagodila, posebej zato, ker sva se počutila sprejeta. Učitelji in sošolci so nama bili vedno pripravljeni pomagati.

Na Ravnah nam je lepo, veliko je športnih igrišč, kjer se druživa z vrstniki. Posebej všeč sta nam bazen in grajski park. Tu se dobro počutimo, a radi obiščemo svoje najbližje v Bosni. Čeprav je Slovenija naš novi dom, nikoli ne bova pozabila ali prenehala ljubiti prvotnega doma. Vedno ga bova nosila v svojem srcu. Najtežje za vse je bilo obdobje korone, ko smo bili izolirani doma in nismo mogli nikamor. Prav zato bova počitniške dneve preživela v Bosni.

**KAKO SE V NOVO OKOLJE VKLJUČUJEJO
STARŠI NAŠIH UČENCEV PRISELJENCEV
IN NJHOVI PRIJATELJI?
KAJ IZVEMO O NJHOVIH POTEH?**

Moj oče se je v Slovenijo priselil zaradi službe (pred desetimi leti, 2011). Ni se mu bilo težko sporazumevati, ker sta slovenščina in bosanščina podobna jezika. Z mamom sva sprva prihajali le na obisk ali pa naju je ata enkrat mesečno obiskal v Bosni. Potem je po dveh letih uredil bivanje na Ravnah tudi za naju. Naša največja težava je še vedno ta, da živimo v najemniškem stanovanju. Mama in ata imata še vedno največ težav z izgovarjanjem slovenskih besed.

Spomnim se, kako je bilo z mano, ko sem prišla sredi šolskega leta v novo okolje in med nove sošolce. Nisem znala slovensko in učiteljica mi je zelo pomagala. Hodila sem k dopolnilnemu pouku. Ob sličicah sem se učila nove besede. Učiteljici sem v svojem jeziku povedala, kaj vidim, ona pa je meni povedala slovenski izraz. Tako sva se druga od druge učili. Vsi v razredu so mi pomagali in tega nikoli ne bom pozabila. Počasi sem napredovala in vsako leto znala več. V šoli nimam posebnih težav, le da še vedno včasih ne vem, kako se kaj pravilno in lepo pove po slovensko. Ko bom dopolnila 18 let, se bom lahko sama odločila, kje bom živela in katero državljanstvo bom imela, slovensko ali francosko, kajti rodila sem se Franciji, šolanje bom zaključila v Sloveniji.

Amela Čeliković

Nekoč so moji starši živeli v Beogradu, v glavnem mestu Srbije. Življenje v Srbiji je bilo lepo, a nastala je težava s službo. Ata se je odločil, da gre v Slovenijo. Takrat sem imel tri leta. Z mamó sva ostala sama. Po letu dni naju je razveselil z novico, da bomo lahko skupaj živeli v Sloveniji. Življenje se nam je čez noč spremenilo. Spomnim se, kako je mama težko zaklenila našo hišo in kako smo se vozili novemu življenju naproti. Spomnim se tudi, ko je ata mami rekel, naj pripravi potne liste, ker smo na slovenski meji. Takrat sem prvič slišal slovenske besede. Ničesar nisem razumel, le pozdrav „dober dan“ mi je bil znan. Skozi okno sem gledal novo pokrajino. Imel sem štiri leta in vse je izgledalo kot pravljica. Tako se je začelo moje življenje v Sloveniji. Najprej smo stanovali na Prevaljah, kjer sem obiskoval vrtec. Lepo mi je bilo. Spoznal sem veliko prijateljev. Nekaj časa sem potreboval, da sem se vživel v novo okolje in se naučil slovensko. Veliko so mi pomagale vzgojiteljice, učiteljice in logopedi, zato vsem res velika hvala.

Življenje je hitro teklo in spomnim se, ko mi je mama povedala, da bom dobil sestrico. Povem vam lahko, da sem zelo srečen otrok. Na počitnice hodim v Srbijo in se rad vrnem nazaj v Slovenijo, kjer imam sošolce, prijatelje in hodim v šolo. To sta moji državi. Ničesar nisem izgubil, ker smo se preselili v Slovenijo, sem pa tu dobil novo državo in sestro Ines. V svojem novem okolju sem se začel ukvarjati s športom in začel rasti. Dnevi in leta kar prehitro minejo. V Sloveniji sem že 10 let. Spoznal sem slovenske kraje in naravo, šel na smučanje, blizu je morje ... Življenje tu je lepo in jaz se počutim kot doma.

Edin Okanović

KAKO SE V SLOVENIJI POČUTITA
NAŠI ZNANKI OZ. PRIJATELJICI?

Sedina M. (30 let) je za možem prišla na Koroško iz Bosne. Večkrat je najprej prihajala le na obiske, potem pa ji je postala Slovenija všeč. Pravi, da je vesela, da se je tako odločila. Hitro se je navadila na nov način življenja in se naučila jezika.

Ana J. (33 let) je s Hrvaške prišla pred tremi leti, ker so ji tukaj ponudili službo. Povedala je, da se je z veseljem učila slovenskega jezika, čeprav je potrebovala svoj čas, a hitro se je privadila na novi tempo življenja. Vse ji je zelo všeč, še posebej narava.

Emana Tahić, 9. r. (2019)

SOBIVANJE V NOVEM OKOLJU IN NOVI DRŽAVI

1. OSEBA: ZOBOZDRAVNIK

V Slovenijo je prišel študirat leta 1990. Prišel je s Krete, Grčije, kjer je odrasel. V Ljubljani je takrat živila njegova babica. Relativno hitro se je moral naučiti slovenščine, saj je moral opraviti sprejemne izpite. Hodil je na intenziven tečaj slovenskega jezika (dve uri dnevno), kjer so se poleg jezika učili tudi o kulturi Slovenije. Največje probleme pri tvorjenju povedi mu je delal vrstni red besed. Po treh mesecih učenja je že pisal pisma. Zdi se mu zanimivo, da ima naš jezik toliko dialektov.

2. OSEBA: ZDRAVNICA

V Slovenijo je prišla pred približno 10 leti. Je Grkinja, a zanjo učenje novega jezika ni predstavljalo velike ovire, saj se je prej že naučila srbsko. Sem se je priselila, ker je slišala veliko lepega o naši deželi, ker je bila blizu Srbije, kjer je študirala; in pa, ker je država potrebovala zdravstvene delavce. Pri učenju so ji težave povzročale slovnica in zamenjani vrstni red pri izgovorjavi števil. Zdi se ji, da je pomemben del učenja tujega jezika tudi komunikacija z ljudmi v novem okolju. Vaja dela mojstra!

3. OSEBA: ZOBOZDRAVNIK

K nam se je priselil pred približno desetimi leti. Ker je Srb, tudi zanj učenje slovenščine ni bilo preveč zahtevno. Slovenija se mu zdi lepa in prijetna. Kot zobozdravnik se je moral naučiti tudi bolj strokovne in zapletene besede, a to ni bilo pretežko, saj se s časom besede ponavljajo in se jih je navadil. Slovensko govori lepo in tekoče.

Pogovore z vsemi tremi osebami opravila
Melina Kelaidis dne 26. 5. 2019.

RAZMIŠLJANJA NAŠIH UČENCEV,
PRISELJENCEV, O NOVEM OKOLJU
IN RAVNAH NA KOROŠKEM ...

Zaradi moje in sestrine boljše prihodnosti so se starši odločili, da se iz Bosne preselimo v Slovenijo in tukaj začnemo novo življenje.

Odkar živimo na Ravnah, vse bolj spoznavam, kako pomembna je družina in kako pomembno je, da si pomagamo, da skupaj rešujemo probleme in smo na koncu zadovoljni.

Življenje me je do sedaj naučilo, da se z lepo besedo odpirajo vsa vrata in da se za vsako težavo vedno najde rešitev.

Emrah Šekić

Ko sem prvič prišla v Slovenijo, me je bilo prav strah. Spraševala sem se, ali me bodo sošolci sprejeli. Jezik je bil zame popolnoma nov, zato sem bila previdna, da nisem rekla kaj narobe. Spoznala sem nove prijatelje, se naučila slovenski jezik in se hitro navadila na tukajšnje življenje. Tu sem že skoraj pet let. Trudim se, da sem dobra učenka.

Merisa Husić

V Slovenijo sem prišel šele marca letos. Všeč mi je naše mesto, okolica in narava je lepa, ljudje so dobri in zelo prijazni. Rad se učim slovenščino. Želim biti uspešen in da bom znal lepo govoriti. Tudi prijateljev imam že veliko.

Gabrijel Mićanović

Nisem še dolgo na Ravnah, a imam že veliko novih prijateljev. Skupaj se učimo in zabavamo. Všeč mi je naše novo stanovanje, moje novo mesto, tudi šola je lepa in v njej prijazni ljudje, da se prijetno počutim.

Ana Mićanović

Na Ravnah mi je tako lepo kot v Bosni. Povsod imam veliko prijateljic in prijateljev. Ob koncu leta sem žalostna, ker me ne bo več učila učiteljica Tanja.

Amila Elezović

V Sloveniji in na Ravnah mi je všeč. V tem letu sem spoznal že veliko novih in prijaznih ljudi. Vesel sem, da smo se preselili ravno sem, a imam precej težav z jezikom in učenjem.

Suljo Elezović

POTI NAS VODIJO V SVET.

POGUMNO MORAMO STOPATI NAPREJ IN ČE IMAMO ZASTAVLJEN CILJ, GA BOMO DOSEGLI.

VSE, KAR SI ŽELIMO, DOSEŽEMO, ČE LE HOČEMO.

DAN ZA DNEM IN NA VSEH ŽIVLJENJSKIH POTEH SE ČLOVEK UČI.

GRADIMO SANJE O LEPŠEM ŽIVLJENJU IN GREMO PO NOVIH POTEH.

VEDNO MORAMO VERJETI, DA SMO NA PRAVI POTI, DA JE NAŠE POTOVANJE PRAVO POTOVANJE.

NA NOVIH POTEH URESNIČUJEMO SVOJE SANJE.

**VSI SMO RAZLIČNI,
VSI SMO ENAKI.**

Film oziroma
projekcija je
pripravljena v
okviru projekta

Tedni
vseživljenjskega
učenja 2021
(območni
koordinator:
Ljudska univerza
Ravne na
Koroškem).

Ravne na Koroškem,
september 2021.

2
0
2
1

26 LET

LJUDSKA UNIVERZA
RAVNE NA KOROŠKEM

TEDNI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

